

การจัดการสวนมังคุด และการผลิตมังคุดคุณภาพ

แผนการทำงานในสวนมังคุด ในรอบ 52 สัปดาห์

ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 4 (เดือนกรกฎาคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 1 ระยะเริ่มพักต้น

1. ตัดหญ้าให้สั้นด้วยเครื่องตัดหญ้า หรือใช้สารกำจัดวัชพืช เช่น พาราควอท 27.6% เอสแอล อัตรา 75-150 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร เพื่อกำจัดวัชพืชฤดูเดียว (เช่น หญ้า ขจรจบ หญ้าตีนนก ฯลฯ) หรือไกลโฟเสท 48% เอสแอล อัตรา 150-200 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร เพื่อกำจัดวัชพืชข้ามปี (เช่น หญ้าคา หญ้าชันกาด เห็บหมู ฯลฯ) พ่นให้ทั่วในพื้นที่ $\frac{1}{4}$ ไร่ หลังวัชพืชงอก

สัปดาห์ที่ 2 ตัดแต่งต้นมังคุด

1. ตัดแต่งกิ่งที่อยู่ด้านข้างของทรงพุ่มที่ประสานกันออก ให้มีช่องว่างระหว่างชายพุ่มโดยรอบกับต้นข้างเคียงประมาณ 50-75 เซนติเมตร

2. ตัดยอดในส่วนที่สูงเกินต้องการออก

3. ตัดกิ่งประธาน หรือกิ่งรองออกด้านละ 1-5 กิ่ง เพื่อทำเป็นช่องเปิดให้แสงส่องผ่านเข้าไปในทรงพุ่ม ทำให้มีกิ่งแขนงเกิดจำนวนมาก ให้เลี้ยวกิ่งแขนง ที่อยู่ในทรงพุ่มไว้ ซึ่งสามารถให้ผลผลิตได้

สัปดาห์ที่ 3 ใส่ปุ๋ยเพื่อชักนำการแตกใบอ่อน

1. หว่านปุ๋ยคอกใต้ทรงพุ่มในอัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ 4 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

2. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ $\frac{1}{3}$ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม โดยวิธีหว่านใต้ทรงพุ่มให้ทั่ว หรือใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หากดินมังคุดโทรมมากควรคลุกปุ๋ยด้วยฮิวมิก แอซิก อัตรา 30 ซีซี/ปุ๋ย 1 กิโลกรัม ก่อนหว่านปุ๋ย หรืออาจใช้ฮิวมิก แอซิก ในรูปเม็ดอัตรา 200-500 กรัมต่อต้น หว่านพร้อมกับปุ๋ย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของปุ๋ยให้มากขึ้น

สัปดาห์ที่ 4 การกระตุ้นรากและการพ่นปุ๋ยทางใบ

1. กระตุ้นรากของต้นมังคุดที่โทรม โดยใช้เศษซากพืชมาคลุมบริเวณใต้ทรงพุ่ม หรือใช้ปุ๋ยเกล็ดสูตร 15-30-15 ที่มีธาตุรอง อัตรา 60 กรัม ผสมกับ ฮิวมิก แอซิก อัตรา 100 ซีซี ผสมในน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณใต้ทรงพุ่มให้ทั่วสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ประมาณ 2-3 ครั้ง

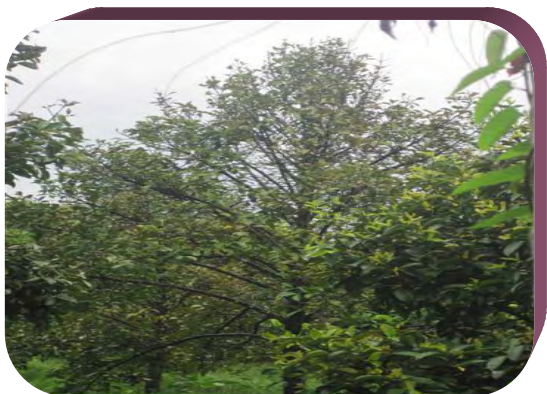
2. พ่นปุ๋ยทางใบ สูตรทางด่วน (น้ำตาลเด็กซ์โตรส หรือน้ำตาลกลูโคส 600 กรัม ปุ๋ยเกร็ดสูตร 15-30-15 หรือ 10-20-30 ที่มีธาตุรอง 60 กรัม ฮิวมิก แอซิก 20 ซีซี สารป้องกันกำจัดเชื้อรา และสารจับใบผสมน้ำ 20 ลิตร) จำนวน 1-2 ครั้ง

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 5 – 8 (เดือนสิงหาคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 5

1. สำรวจการแตกใบอ่อนของต้นมังคุด
2. หากมังคุดยังไม่แตกใบอ่อน ให้กระตุ้นการแตกใบอ่อนโดยใช้ยูเรีย (46-0-0) อัตรา 100-200 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือสารไทโอยูเรีย อัตรา 20-40 กรัม ผสมน้ำตาลเด็กซ์โตรส 600 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยไม่ต้องผสมสารจับใบ พ่นต้นมังคุดให้ทั่ว

สัปดาห์ที่ 6

1. เมื่อมังคุดเริ่มแตกใบอ่อน สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟทำลายใบอ่อน
2. หากพบเพลี้ยไฟ 1 ตัวต่อยอด พ่นสารเคมีอิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน 6.25%/22.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 7

1. เมื่อมังคุดเริ่มแตกใบอ่อน สำรวจการระบาดของหนอนกินใบอ่อน
2. หากพบหนอนกินใบอ่อน ทำลายใบอ่อนประมาณ 20% ของยอด พ่นสารเคมีคาร์บาริล 85% คับบลิวพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 8

1. เมื่อมังคุดเริ่มแตกใบอ่อน สำรวจการระบาดของหนอนชอนใบอ่อน
2. หากพบหนอนชอนใบอ่อน ทำลายใบอ่อนประมาณ 30% ของยอด พ่นสารเคมี 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน โดยใช้ คาร์บาริล 85% คับบลิวพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 9 – 13 (เดือนกันยายน)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

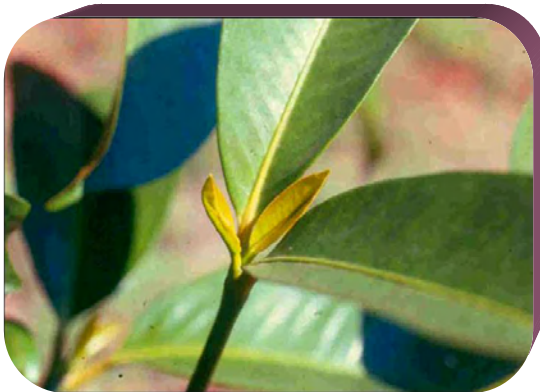
สัปดาห์ที่ 9

1. ระวังการเข้าทำลายของโรสแดง
2. หากพบโรสแดงทำลายใบมากกว่า หรือเท่ากับ 25% ของจำนวนใบทั้งหมด พ่นสารเคมีโพพาร์ไกด์ 30% คับบลิฟ อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซ์ไทอะซอกซ์ 2% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

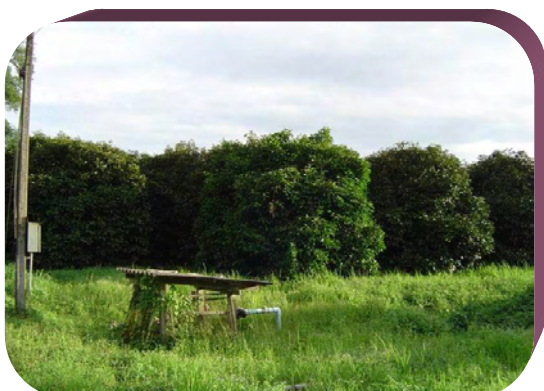
สัปดาห์ที่ 10

1. ระวังการเข้าทำลายของโรคทำลายใบ
2. หากพบโรคใบจุด พ่นด้วยสารเคมีคาร์เบนดาซิม 50% คับบลิฟ อัตรา 10 – 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
3. หากพบจุดสนิม พ่นด้วยสารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 80% คับบลิฟ อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 11 -12

1. สังเกตใบมังคุดที่แตกมา หากมีขนาดเล็กกว่าใบชุดเดิม สีไม่สดใส
2. พ่นด้วยปุ๋ยเคมีทางใบสูตร 15-30-15 หรือ 20-20-20 ที่มีธาตุรอง และธาตุปริมาณน้อย อัตรา 60 กรัม ร่วมกับกรดฮิวมิก อัตรา 20 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม

สัปดาห์ที่ 13

1. ตัดหญ้าให้สั้น หรือพ่นสารกำจัดวัชพืช เช่น พาราควอต 27.6% เอสแอล อัตรา 75-150 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร เพื่อกำจัดวัชพืชฤดูเดียว หรือพ่นไกลโฟเสท 48% เอสแอล อัตรา 150-200 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร เพื่อกำจัดวัชพืชข้ามปี โดยพ่นให้ทั่วในพื้นที่ ¼ ไร่ หลังวัชพืชงอก

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 14 – 17 (เดือนตุลาคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 14

1. จัดการปุ๋ยเพื่อเตรียมความพร้อมต้นสำหรับการออกดอก โดยหว่านปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 13-13-21 ให้ทั่วใต้ทรงพุ่ม อัตราเป็นกิโลกรัมต่อต้นเท่ากับ 1/3 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม

สัปดาห์ที่ 15

1. หากตายอดชุดใหม่ยังไม่เหมาะสมสำหรับการออกดอก มีอายุน้อยกว่า 9 สัปดาห์ ควรให้น้ำเพื่อให้พัฒนาเร็วขึ้น

สัปดาห์ที่ 16

1. ตันมังคุดสะสมอาหารเพื่อเตรียมพร้อมในการออกดอก
2. งดการให้น้ำหลังการฝนหยุดตกเพื่อให้มังคุดมีสถานะเครียดเนื่องจากการขาดน้ำเพื่อกระตุ้นให้มีการออกดอก

สัปดาห์ที่ 17

พ่นปุ๋ยเคมีสูตร 13-0-46 อัตรา 150-200 กรัม ผสมกับสารสกัดจากสาหร่ายทะเล อัตรา 30-40 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ที่ต้นมังคุดที่มีใบแก่และสภาพต้นสมบูรณ์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเครียด

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 18 – 21 (เดือนพฤศจิกายน)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

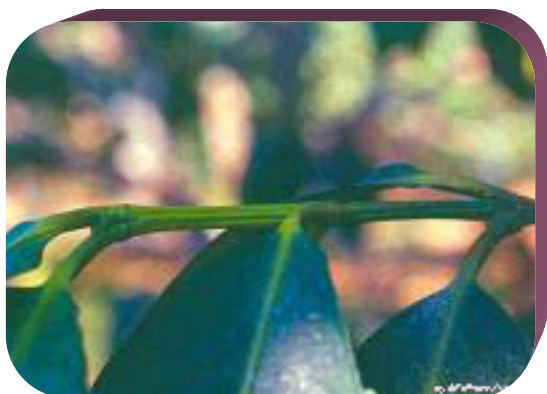

สัปดาห์ที่ 18

1. ประเมินอายุตาขอดต้องมีอายุตาขอดมากกว่า 9 สัปดาห์หลังการแตกใบอ่อนครั้งสุดท้าย
2. ปล่อยให้กระทบบ้าง โดยไม่ต้องมีการให้น้ำนานประมาณ 20-30 วัน หลังฝนหยุดตก

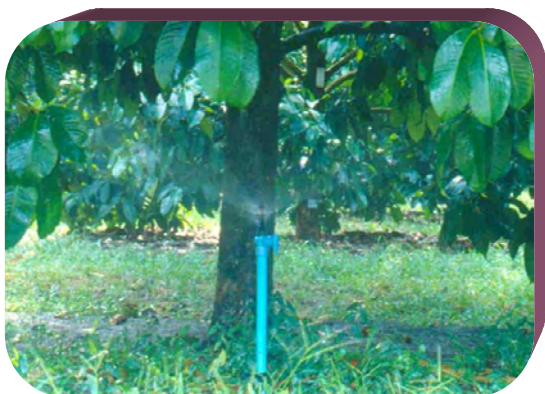
สัปดาห์ที่ 19

1. ปล่อยให้กระทบบ้างเพื่อสร้างภาวะเครียด เนื่องจากการขาดน้ำเพื่อกระตุ้นให้มีการสร้างตาออก โดยไม่ต้องให้น้ำหลังฝนหยุดตก 20-30 วัน

สัปดาห์ที่ 20

1. ปล่อยให้ต้นมังคุดผ่านช่วงแล้ง จนก้านระหว่างข้อสุดท้ายของยอดแสดงอาการเหี่ยวอย่างชัดเจน และใบคู่สุดท้ายของยอดเริ่มมีอาการใบดก แล้วจึงให้น้ำ รังแรกในปริมาณ 35-40 มิลลิเมตร (1 มิลลิเมตร เท่ากับปริมาณน้ำ 1 ลิตร ต่อพื้นที่ทรงพุ่ม 1 ตารางเมตร)

สัปดาห์ที่ 1

1. ให้น้ำครั้งต่อมาทุก 7-10 วัน ในปริมาณ 17.5-20.0 มิลลิเมตร จนกว่าต้นมังคุดจะออกดอกมากกว่า หรือเท่ากับ 15% ของจำนวนยอดทั้งหมด

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 22 – 26 (เดือนธันวาคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 22-26

1. ให้น้ำในอัตรา 80% ของอัตราการระเหยน้ำจากถาดระเหยชนิด A ทุก 3 วัน เพื่อควบคุมให้มีปริมาณดอกต่อต้นเท่ากับ 35-50% ของยอดทั้งหมด

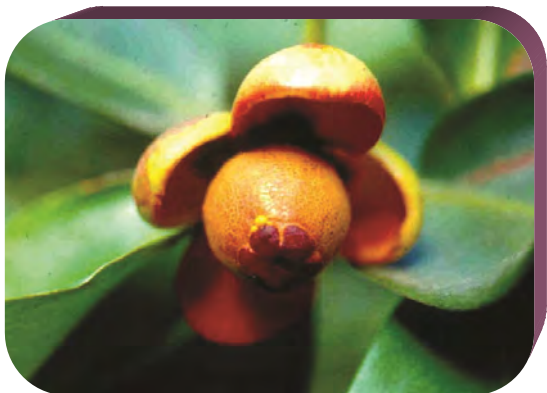
2. สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก พ่นด้วย อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพซาโลน 6.25%/22.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 27 — 30 (เดือนมกราคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 27

1. สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ผล พ่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซเปอร์เมทริน/โพชาโลน 6.25%/22.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 28

1. สำรวจการระบาดของไรขาว หากพบไรขาวทำลายผลอ่อนประมาณ 10% พ่นอามีทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 29

1. สำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก พ่นด้วย อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซเปอร์เมทริน/โพชาโลน 6.25%/22.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

สัปดาห์ที่ 30

1. สำรวจการระบาดของไรขาว หากพบไรขาวทำลายผลอ่อนประมาณ 10% พ่นอามีทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 31 – 34 (เดือนกุมภาพันธ์)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 31 -33

1. ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทำลายผลมังคุด

1.1 พ่นด้วยสารเคมีเมื่อความเสียหายเกินระดับ

เศรษฐกิจ (จำนวนเพลี้ยไฟมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ผล) ดังนี้

- เพลี้ยไฟ พ่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 10 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซเพอร์ เมทริน/โฟซาโลน 6.25%/22.5% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

1.2 ไรขาว พ่นอามีทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20

2. ควบคุมปริมาณผลต่อต้นให้เหมาะสม

2.1 ประเมินจำนวนผลต่อต้น ถ้ามีจำนวนผลมากกว่า 50% ของยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 3-5 กิโลกรัมต่อต้น หว่านได้ทรงพุ่มบริเวณที่น้ำชลประทานซึมไปถึง เพื่อให้ผลร่วง เหลือประมาณ 35-50% ของยอดทั้งหมด

สัปดาห์ที่ 34

1. จัดการปุ๋ย เพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปร่างของผล

1.1 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือสูตร 12-12-17-2 อัตรา เป็นกิโลกรัมต่อต้น เท่ากับ 1/3 ของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม โดยการหว่านได้ทรงพุ่มบริเวณที่น้ำชลประทานซึมไปถึง

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 35 – 39 (เดือนมีนาคม)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 35 -39

1. จัดการน้ำเพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปร่างของผล

(สัปดาห์ที่ 9 หลังออกดอก)

- 1.1 เพิ่มปริมาณการให้น้ำจากอัตรา 80% เป็น 90% ของ
อัตราการระเหยน้ำจากภาชนะหย่าน้ำชนิด A

2. จัดการปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ

(สัปดาห์ที่ 10-13 หลังออกดอก)

- 2.1 พ่นปุ๋ยทางใบที่มีสารเร่งการเจริญเติบโตของพืช
อัตรา 30-40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร จำนวน 3 ครั้ง ทุก 7 วัน

2. ควบคุมปริมาณผลต่อต้นให้เหมาะสม

- 2.1 ประเมินจำนวนผลต่อต้น ถ้ามีจำนวนผลมากกว่า
50% ของยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 3-5 กิโลกรัมต่อ
ต้น หว่านใต้ทรงพุ่มบริเวณที่น้ำชลประทานซึมไปถึง เพื่อทำ
ให้ผลร่วง เหลือประมาณ 35-50% ของยอดทั้งหมด

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 40 – 43 (เดือนเมษายน)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 40 -41

1. จัดการปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตคุณภาพ

(สัปดาห์ที่ 10-13 หลังออกดอก)

2.1 พ่นปุ๋ยทางใบที่มีสารเร่งการเจริญเติบโตของพืช อัตรา 30-40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร จำนวน 3 ครั้ง ทุก 7 วัน

สัปดาห์ที่ 42 -43

1. จัดการน้ำ เพื่อส่งเสริมการพัฒนารูปร่างของผล

(สัปดาห์ที่ 14-16 หลังออกดอก)

1.1 ให้น้ำในอัตรา 80% ของอัตราการระเหยน้ำจากผิวดิน ชนิด A ทุก 3 วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 44 – 47 (เดือนพฤษภาคม)

สภาพต้น

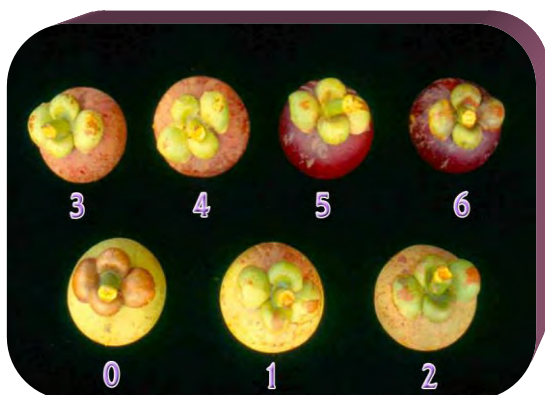

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 44 -46

1. จัดการน้ำ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการของผล (สัปดาห์ที่ 14-16 หลังออกดอก)

1.1 ให้น้ำในอัตรา 80% ของอัตราการระเหยน้ำจากผิวดิน ระบายน้ำชนิด A ทุก 3 วัน ต่อเนื่องจนถึงเก็บเกี่ยว

สัปดาห์ที่ 47

1. ป้องกันผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการเก็บเกี่ยว (สัปดาห์ที่ 17-23 หลังออกดอก)

1.1 เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องมือที่ป้องกันไม่ให้ผลมังคุดร่วงหล่น หรือกระแทกรุนแรง ระมัดระวังอย่าให้ขั้วหัก หรือกลีบเลี้ยงฉ่ำ เลือกเก็บเฉพาะผลที่สุกแก่ในระยะสายเลือด

2. ป้องกันผลผลิตเสียหาย ในระหว่างการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ในสวนไม่เหมาะสม

(สัปดาห์ที่ 17-23 หลังออกดอก)

2.1 หลังการเก็บเกี่ยวผลมังคุดแล้ว เก็บไว้ในที่ร่ม ทำความสะอาดผล ขูดยางที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพก่อนจำหน่าย

แผนการทำงานในสวนมังคุด

สัปดาห์ที่ 48 – 52 (เดือนมิถุนายน)

สภาพต้น

งานที่ต้องทำ

สัปดาห์ที่ 48 -52

1. ป้องกันผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการเก็บเกี่ยว
(สัปดาห์ที่ 17-23 หลังออกดอก)

1.1 เก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องมือที่ป้องกันไม่ให้ผลมังคุด
ร่วงหล่น หรือกระแทกรุนแรง ระมัดระวังไม่ให้ขั้วหัก หรือกลีบ
เลี้ยงฉ่ำ เลือกเก็บเฉพาะผลที่สุกแก่ในระยะสายเลือด

2. ป้องกันผลผลิตเสียหาย ในระหว่างการปฏิบัติหลังการเก็บ
เกี่ยวในสวนไม่เหมาะสม

(สัปดาห์ที่ 17-23 หลังออกดอก)

2.2 หลังการเก็บเกี่ยวผลมังคุดแล้ว เก็บไว้ในที่ร่ม ทำ
ความสะอาดผล ขูดยางที่เปลือกออก และคัดแยกคุณภาพ
ก่อนจำหน่าย

